

DUNAKILITI KRÓNIKA ●●●●

DÍSZPOLGÁRI CÍM
SZOKOLI SÁNDORNAK

4

EMBERMESÉK
Szakály Lajosné, Emi néni

12

ALZHEIMER: A KÓR,
AMIRŐL BESZÉLNI KELL

18

Darvas Ferenc: Advent

*Várakozással telik életünk,
mert egy nagy érzésre vágyunk,
szívünk-lelkünk áhítózza,
éhezőn, a szeretetre várunk.*

*Eljő-e úgy, ahogy várjuk
szelíden, halkán, csendesén
mint azon a szent éjszakán
a közelgő karácsony estén.*

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

KEDVES DUNAKILITI ÉS TEJFALUSZIGETI LAKOSOK!

A Dunakiliti Krónika előző lapszáma óta az alábbi eseményekről, eredményekről számolhatok be Önöknek.

Dunakiliti Község Díszpolgára kitüntető címet adtunk át

Október 23-án nemcsak megemlékezést tartottunk a Dr. Batthyány-Strattmann László Általános Iskola 8. osztályos tanulóival (felkészítő tanár: Réder Tamás), és a vegyeskar tagjaival, hanem átadásra került a Dunakiliti Díszpolgára kitüntető cím is Szokoli Sándor polgármester úrnak. Az őt köszöntő műsor részben fellépett Horváth Anita szavalattal, Horváth András énekkel, és külön köszöntötte az Ünnepeletet a faluvezetés után a Vegyeskar is Mayer Gizella vezetésével. Lapunkban külön beszámolunk az eseményről.

Köszöntöttük és megvendégeltük a 70 éven felülieket

A vöröskeresztes aktivisták közreműködésével, Önkormányzatunk támogatásával idén ismét meg tudtuk tartani az idősek napi rendezvényünket. A 253 hetven éven felüli lakosból 160 fogadta el meghívásunkat és együtt ünnepelt velünk 2021. október 11-én a Sportcsarnokban. Köszönetemet fejezem ki a szervezésért, a teremcsodás berendezésért, a színvonalas programért a Vöröskereszt Helyi Szervezetének és a Községüzemeltető Kft. munkatársainak.

Közmeghallgatást tartottunk

A közmeghallgatáson, 2021. szept. 30-án az önkormányzat 2021. évi gazdálkodása volt a fő napirendi pont. Elhangzott, hogy Dunakiliti gazdálkodása stabil, ami bi-

zakodásra ad alapot a jövőben. Kérdéseket is lehetett feltenni a faluvezetésnek. Volt szó az új telkek kialakításáról, a csapadékvíz-hálózat felújításáról, a Karósi utca végére „Elsőbbségadás kötelező” tábla kihelyezéséről, és arról is, hogyan védhetnénk meg együtt diófáink termését a jövőben.

Lakossági fórum volt a Duzzasztómúnel zajló építkezésről

A közmeghallgatás napján még egy programra vártuk a dunakilitieket az ÉDUVÍZIG vezetőségével és a Strabag Kft. szakembereivel. A jelenlévők részletes és alapos tájékoztatót kaptak a Duzzasztómúnel zajló munkálatokról. Megtudtuk, hogy tavasztól újra látogatható lesz a műtárgy, és várhatóan addigra elkészül egy 21. századi, modern kiállító tér is a vezérlő épület emeletén.

Lomtalanítást szerveztünk, előtte cserebere bazárral

A korábbi évek hagyományainak megfelelően októberben kétnapos lomtalanítást tartottunk a szokott módon és helyszínen. A költsége: 1.259.000 Ft volt. A lomtalanítás előtti hétvégén – a Vöröskereszt Helyi Szervezetének javaslatára – Cserebere bazárt szerveztünk, hogy megmentsük, és másokhoz eljuttassuk a még használható tárgyakat, ruhákat, cipőket. Ez a kezdeményezés akkora siker volt, hogy biztosan lesz folytatása a mosonmagyaróvári Lions Klubbal közösen.

Katasztrófavédelmi gyakorlat volt Bezenyén

2021. október 15-én a Mosonmagyaróvári Katasztrófavédelmi

Kirendeltség szervezésében nagy szabású gyakorlaton vettünk részt 30 dunakiliti polgárvédelmi önkéntessel. A délután kettőkor kezdődő programon a köszöntő után 3 helyszínen várt ránk különböző feladat. Tisztítottunk árkot a csapadékvíz-elvezetés megkönnyítésére, töltöttünk és raktunk homokzsákokat a gátak megerősítésére és vizet szivattyúztunk. A nap végén megállapítottuk, hogy bizony hasznos volt ez a gyakorlat, hiszen így segítséget kaptunk a 2021. július 18-i nagy esőhöz hasonló helyzetre való felkészüléshez.

Felújítottuk a Síkosi utat

Lakossági kérésre került sor Tejfaluszigeten a Síkosi út felújítására. Padkanyesés, kavicsolás és gléderezés is zajlott e területen, reméljük, minden arra járó megelégedésére.

Szolgálati lakásfelújítás tavasszal

A Magyar Falvak Program keretében a gyógyszertár feletti szolgálati lakásra beadott pályázatunkon 23.096.849 Ft-ot nyertünk, melyben nyílászárócseré, külső szigetelés, tetőfelújítás, fűtőkorszerűsítés is szerepel. Ehhez természetesen önkormányzati keretből hozzákapcsoljuk a gyógyszertár felújítását is, hogy az épület egységesen szép külsőt kapjon. A munkák 2022 tavaszán várhatók, mert gyógyszerészeink kérésére – a

bezenyei gyógyszertárepület használhatatlansága miatt - a munkát el kellett halasztanunk.

A kormányablak buszánál intéztünk ügyeinket ismét

A lakosság nagy öröme és megelégedésére 2021. október 14-én délelőtt Dunakilitin a Faluház melletti parkolóban ismét volt mód arra, hogy helyben intézzük ügyeinket. Mivel az érdeklődés ismét nagy volt, a sikeresen intézett ügyek száma szintén (igazolvány, jogosítvány, ügyfélkapu, stb.), így van remény, hogy újra sor kerüljön erre a megoldási formára.

Ismerkedtünk a Makai-almáskerttel

Az „Elszármazottak találkozója” kapcsán nyitotta meg kapuit szeptemberben a Makai-almás-

kert. Rendkívül hasznos és érdekes tájékoztató után volt lehetősége a résztvevőknek, hogy kedvükre kóstoljanak a finomságokból, sőt elvitelre is szedhettek gyümölcsöt a fákról. Hálásan köszönöm Makai János és Makai Tamás nemes felajánlását és ajándékát.

Értékes dunakiliti könyvvel lettünk ismét gazdagabbak

Idén ismét egy rendkívül értékes könyvvel lettünk gazdagabbak. Megjelent a „Mesterségek, mestereink Dunakilitin” c. kiadvány 18 dunakiliti interjúval, Perger Gyula tanulmányával és Bieber Miklós visszaemlékezésével. Nagy szeretettel ajánlom figyelmükbe. Továbbá jelzem, hogy Dunakiliti Község Önkormányzata 2021. évi karácsonyi ajándékként ezt a

kiadványt minden háztartás meg fogja kapni Dunakilitin.

A könyv 1-1 példánya családonként átvehető az alábbi helyen és időben:

**Polgármesteri Hivatal:
Dunakiliti, Kossuth u. 86.
2021. dec. 21-22. 8.00-16.00
2022. jan. 3-7. 8.00-16.00**

A munkaterület-átadásra már sor került

Már több ízben jeleztem a lakosoknak, hogy megújul a Kossuth Lajos utca a Gyümölcsös utcai csomóponttól egészen a Bozi hídig, és sor kerül a híd felújítására is a Magyar Falvak Program megyei keretéből a Magyar Közút Non-profit Zrt.-vel együttműködve. Örömmel tájékoztatom Dunakiliti és Tejfalusziget lakóit, hogy a munkaterület átadására 2021. dec. 9-én sor került. A munkák az időjárás függvényében 2022. év elején várhatók.

Ünnepre készülünk: Összegzés és jókívánság

Örömmel töltenek el azok az eredmények, melyeket 2021-ben sikerült elérnünk. Szinte városias környezetben sétálhatunk a megújult Villa közben. Megvalósult a Kossuth utca újabb szakaszán az aszfaltos út felújítása. Elindult és rendkívül sikeresen, a lakosság nagy megelégedésére működik a tanya- és falugondnoki szolgál-

lat. Sok-sok pályázaton indultunk idén, és értünk el jelentős eredményeket. Várjuk az eredményét a Vízpart utcai pályázatnak. Megújítottuk Tejfaluszigeten a Síkosi utat, zajlik a tervek készítése a Csiba Lajos és Kukullói útra. Kérékpáros pihenő tervei készülnek a tejfaluszigeti nagy kanyarban lévő önkormányzati területre. Beadtuk engedélyeztetésre a fürdőhely épületének terveit a Kisrévi-Duna-ág mentén. Nyertünk a csapadékvíz-elvezetési rendszer korszerűsítésére 110 millió Ft-ot, és újabb pályázat készül ebben a témában azon helyekre vonatkozóan, ahol nagy probléma mutatkozott 2021. július 18-án. Ez az év is bebizonyította Dunakilitin, hogy jó itt élni, jó itt dolgozni, és közösségünk rendkívüli értéket képvisel.

Találkozunk szilveszter délután a Faluház melletti téren az Óév-búcsúztatón 15 órakor, és másnap 16.30-kor az Újévi koncerten, ahol Őri Jenő és barátai zenélnek!

Áldott, békés karácsonyt és egészségben, sikerekben gazdag új esztendőt kívánok Dunakiliti és Tejfalusziget minden lakójának, a Kiliti Krónika minden olvasójának és kedves családjuknak.

Meleg szeretettel és őszinte tisztelettel:

*Kovács Andor Tamásné
Dunakiliti polgármestere*

DUNAKILITI DÍSZPOLGÁRA

DUNAKILITI DÍSZPOLGÁRA KITÜNTETŐ CÍMET ADTUNK ÁT SZOKOLI SÁNDORNAK

Dunakiliti Község Önkormányzatának képviselő-testülete a 189/2021. (VI. 30.) önkormányzati határozatával úgy döntött, hogy Dunakiliti Díszpolgára kitüntető címet adományoz Szokoli Sándornak. Szokoli Sándor a rendszerváltozás utáni első polgármestere Dunakilitinek. 29 évig irányította a települést: 1985-1990 között mint tanácselnök, majd 1990-2014 között mint polgármester.

Az ő idejében létesült a gyógyszertár és a fogorvosi rendelő épülete, és hozzá a szolgálati lakások. Megépült a Faluház, benne a polgármesteri hivatal és a 140 férőhe-

lyes színházterem. A kastélyiskola Sportcsarnokkal bővült. A régi kisiskola épülete Községi Házzá alakult. Telkesítés zajlott a település több pontján; járdaépítés, aszfaltozás több utcában, térkövezés a templomtéren és a Kossuth utca páratlan oldalán.

Megújult az 1848-as emlékmű és a Fehérkép. A Faluház mellett parkolók kerültek kialakításra. Létrejött a millicentenáriumi emlékpark a faluház mellett a kopjafával és a hét tölgygel. Megújult a Sportcentrum, megépült a műfüves pálya.

Szokoli Sándor köztisztviselőként

álló személyiség szülőfalujában. Több egyesületnek, civil szervezetnek a tagja, vezetőségi tagja. Az évek során aktívan bekapcsolódott a település kulturális életébe is; ünnepélyek, megemlékezések alkalmával szívesen vállalt feladatokat.

A Batthyány-kultusz egyik legfőbb ápolója. Nagy szerepe volt abban, hogy az iskola 1990-ben felvette dr. Batthyány-Strattmann László nevét. Ő vezette a küldöttséget Rómában a boldoggá avatási szertartáson 2003-ban. A Virágos Magyarországért program lelkes híve. Évtizedekig volt a Rajka és Vidéke Takarékszövetkezet igazgatósági tagja.

Munkájával, tevékenységével hozzájárult a település hírnevének öregbítéséhez.

A cím odaítélésére méltó.

A Dunakiliti Díszpolgára kitüntető címhez szívből gratulálok.

Kívánom, hogy viselje ezt a kitüntető címet szeretetben, egészségben kedves családjá körében még nagyon sokáig.

*Kovács Andor Tamásné
Dunakiliti polgármestere*

Önkormányzunk képviselő-testülete 2010-ben döntött először a Díszpolgári cím odaítéléséről. Míg a Dunakilitiért Díjat 2006-os alapítása óta eddig 12 alkalommal adtuk át (2006: Mayer Gizella, 2007: dr. Csebi Pogány Alajos, 2008. Sár-

kózi Ferencné, 2009. Deés Ferenc, 2010 Varga Imre, 2011. Szebeni Lajos, 2013. Szabó Imre, 2014. Erdős Imre, 2018. Bieber Miklósné, 2019. Magyar Ágnes, 2020. Bieber Istvánné, 2021. Horváth Alajos) és a díjazottak közül 8 fő ma is él,

és köztünk van, a Díszpolgári címet eddig csupán egy személy dr. Cséfalvay Pál kapta meg 2010-ben, aki sajnálatos módon még abban az évben elhunyt. Így az idei díjazott Dunakiliti egyetlen ma is köztünk élő díszpolgára.

TISZTELT ÜNNEPLŐ KÖZÖNSÉG!

Meghatódva, megtisztelve és egyben meglepődve állok most itt, csak úgy, mint 1985 júniusában, amikor megválasztottak hosszas invitálás után tanácselnöknek.

Okleveles gépészmérnöki és műszaki fejlesztő szakmérnöki diplomával végzettségemnek megfelelően képzeltem el a jövőmet. Mindösszesen 29 évesen, két kisgyermek édesapjaként nagy felelősség volt a felkérésnek eleget tenni, hiszen nem voltam jártas a közigazgatásban. Azonban mindig is szerettem a közösségért önzetlenül tevékenykedni. Nem tudtam igazán, milyen sokszínű feladatra vállalkozom, de igyekeztem rövid időn belül belerázódni. Mindig jöttek új és újabb feladatok, így ebből a közszolgálatból – a lakosság bizalmának eredményeként – közel 30 év szolgálat lett. Polgármesterként, a falu közösségének szolgálatát tekintettem fontosnak. Úgy gondolom, hogy a közösségért dolgozni nagy felelősség, és egyben megtiszteltetés is.

A rendszerváltás előtt és utána is voltak megoldandó nehéz feladatok és kihívások, de ezeken is továbblépve előre tudtunk haladni. A mindenkori képviselőkkel a viták után, együttműködve a falu lakóinak életét jobbra, környezetét szebbé tenni akarás volt a fő cél. Mindig az az elv vezérelt, hogy a lehető legjobb megoldást találjuk meg, amely a többség érdekét szolgálja. A munkatársakkal, jegyzővel, szakemberekkel előkészített javaslatokat a képviselő-testületi tagok véleményével kiegészítve, - adott esetben módosítva -, hozott döntések eredményeként folyama-

tosan fejlődött községünk. Az az elv vezérelt, hogy egy adott feladat vagy probléma esetén azt keressük, hogy hogyan tudjunk megoldani azokat, ne azt, hogy miért nem.

Van számos olyan döntés, amely napjainkban is meghatározó jelentőséggel bír, már akkor is jövőbe mutató fejlesztés volt a falu életében.

Gondoljuk csak a vízlépcsőépítés leállítását követő rendezési terv módosításra, ahol javaslatomra a képviselő-testület üdülőről ipari területté nyilvánította a felvonulási területet. Ennek eredményeként rövid időn belül megkezdhette működését a Konzervüzem és a Veritas Kft. is, amelyek mai napig jelentős mértékben hozzájárulnak az Önkormányzat bevételeihez.

Hasonlóan sikeres döntés született 2004-ben, amikor elkészítettük a „Dunakiliti Községközpont Komplex fejlesztési akciótér”-et. Ez alapján valósultak meg a konkrét beruházások, építkezések a Mozi köztől egészen a focipályáig. Amely mind a mai napig alapját, háttérét biztosítja az önkormányzati pályázatoknak is.

Büszke vagyok községünk fejlesztésében elért eredményekre, melyek számos környező település számára példamutatóak. Az elért eredményekben nagy szerepe volt az Önkormányzat által is támogatott civil szervezeteknek, az itt működő vállalkozásoknak, vállalatoknak, intézményeknek, akikkel bátran állíthatom, hogy kapcsolatunk harmonikus. Községünk önzetlen lakónak is nagyon sok társadalmi munkája van településünk arculatának kialakításában.

Sportegyesületi vezetőként arra törekedtem, hogy minél több fiatal rendszeresen sportoljon. Meggyőződésem, hogy a sport fizikailag, szellemileg is stabilabb, erősebb, egészségesebb személyiségeket nevel, és közösségépítő ereje van.

Megyei, térségi vagy akár országos szervezetekben is mindig településünk fejlesztési lehetőségeit igyekeztem kiaknázni, és községünk hírnevét, növelni.

Köszönöm a Jó Istennek, hogy erőt és egészséget adott az időnként embert próbáló feladatok megoldásához

Ezúton köszönöm mindenkinek a közreműködését, akik a közel 30 éves településvezetői közszolgálatom során bármilyen módon segítettek munkámat.

Elsősorban családomnak, feleségemnek mondok köszönetet. Stabil háttérrel biztosított a polgármesteri feladatom ellátásához, amely nem napi 8 órás munkaidőt jelentett. Bízom benne, hogy ami-

lyen kevés minőségi időt tudtam a gyermekeimmel tölteni, annál többet tudok unokáimmal együtt

lenni.

Köszönöm a javaslattevők kitartó fáradozását és természetesen kö-

szönet a döntéshozó, Dunakiliti Község Önkormányzata Képviselő-testületének, akik e Díszpolgári címet adományozták nekem.

E kitüntető címmel járó pénzjutalom 2/3-át felajánlom a dunakiliti Kiserdei Óvoda és a Dr. Batthyány-Strattmann László Általános Iskola Diákönkormányzata javára.

Mindenkinek sok sikert kívánok a munkájában, sok örömet családjuk körében, és mindehhez jó erőt és egészséget!

Köszönöm szépen figyelmüket!

Dunakiliti, 2021. október 23.

Szokoli Sándor

KÖZÖSSÉGI HÁZ HÍREI

SZENT ANDRÁS-NAPI DISZNÓVÁGÁS HARMADSZOR

Mintha az idő is tudta volna, hogy a régi disznóvágások havas reggeleken kezdődtek, idén is küldött egy kis havat. A hangulat tehát adott volt, amire rásegített a finom házi pálinka is. Sok-sok munká-

val készültek elő a Nyugdíjas Klub tagjai Haszonits Jucus vezetésével, valamint a Községüzemeltető Kft. munkatársai a megelőző napokban, hogy minden a helyére kerüljön. A disznó reggel hétkor érkezett és Cseh Józsi értő keze alatt nagyon gyorsan készültek a finomságok. A reggelire feltálalt sült vér, máj és velő már kicsalogatott egy-két érdeklődőt, de igazán dél körül kezdtek szállingózni az éhes vendégek. Volt minden, mi szem-szájnak ingere: sült kolbász, sült hús, rántott hús krumpli salátával, pörkölt, töltött káposzta és isteni

húsleves májgombóccal. A sok befektetett munka, a szívből készített ételek nyomán sok dicséretet kaptak a készítőik, a segítők, a szervezők. Minden résztvevő nagyon jól érezte magát.

Edelmayer Andrea

ELSZÁRMAZOTTAK TALÁLKOZÓJA BORKÓSTOLÓVAL

Helyszínt keresgélve a búcsúszombati falusétához kaptuk a felajánlást, hogy Makai János szívesen megmutatná a nagyközönségnek faluvégi gyümölcsösét.

-Idén csodálatos a termés és nagyon bőséges!-lelkendezett a vállalkozó.

-Örömmel mutatom meg unokaöcsémekkel együtt a falubelieknek, sőt meghívom őket egy kis „szedd magad” szüretre is az almásba.

Az almáskert valóban szemet gyönyörködtető volt a ki-kibújó őszi napsütésben. A kapuban a házigazda és unokaöccse Makai Tamás fogadott bennünket. Máté Ági és Marika pogácsával és finom almapálinkával kínálta az érkezőket. János röviden bemutatta a vállalkozását, majd invitálta vendégeit egy kis almászüretre. A délután a faluházban folytatódott borkóstolóval. A pannonhalmi borvidékről az Ács pincészet borait Ács Edina mutatta be. A mosolygós szőke hölgy nagynagy szeretettel és szakértelemmel beszélt gazdaságukról, munkájuk-

ról. A kóstoló szüneteiben kedves ismerősök szórakoztatták a vendégeket. Őri Jenő és Román Iván jazzduója kiváló muzsikájával ismét hatalmas sikert aratott a jelenlévők körében.

Edelmayer Andrea

HOSSZÚ TÉLI ESTÉK HASZNOSAN

A program következő előadásai:

2022. január 13.

Október fényei - *Reisinger Attila (író)*

2022. január 20.

Ne legyünk áldozatok! - *Pápai Gyula rendőr őrnagy (kiemelt bűnmegelőzési előadó)*

2022. január 27.

Drog prevenció - *Gönczi Gábor (Székesfehérvári Egészségdokk Alapítvány)*

2022. február 03.

Jód, az eltiltott jóbarát - *Árvay Bálint (mérnök)*

2022. február 10.

Időutazás Dunakiliti körül - *Erdősné Kokas Ágnes*

2022. február 17.

Minden vízi út a Szigetközbe vezet!

Evezz haza a Sarkkörőről! - *Varga J. Richárd*

EGYESÜLETI HÍREK

EGYESÜLETI EMLÉKNAP A FALUMÚZEUMBAN

A Dunkilitiért Egyesület elnökeként szeretnénk néhány szót szólni elődömről, Varga Imréről, Imi bácsiról, aki nem csak az egyesületnek, de ennek a múzeumnak is alapítója volt.

1985-ben Szabó Imre, a Hazafias Népfront akkori elnöke felkérte őt, hogy vállalja el a Népfront helyi szervezetének vezetését. Így alakult meg dunakiliti szervezet 33 fős tagsággal, amely számos módon próbálta meg előre mozdítani a település életét: például megszervezték a lomtalanítást, ekkor került fel a Batthyány emléktábla a kastély falára.

A rendszerváltáskor a népfront helyi szervezete nem oszlott fel, hanem „Független Szervezet Dunakilitiért” néven, az ő vezetésével tovább folytatta község-szervező tevékenységét, amely különböző

társadalmi munkákban, rendezvények szervezésében nyilvánult meg. Imi bácsinak jelentős szerepe volt a temető mai formájának kialakításában. Emléktábla került a templom előtti 100 éves tölgyfa alá. Javaslatára emléktáblát helyeztek ki az önkormányzat épületében a falu kulturális életét éveken keresztül irányító Raskó Györgyné, Baba néni emlékére.

Irányítása alatt a Független Szervezet átalakult és 2002-től Dunakilitiért Egyesület néven folytatta tovább tevékenységét. Időközben megnövekedett a létszáma, és a továbbiakban is politikától független tevékenységet folytatott.

Nagy kitartással és fáradhatatlanul gyűjtötte a paraszti élethez kapcsolódó tárgyi és képi emlékeket. Először egy fényképkiállítást rendezett, amelyet a dr. Timaffy László emlékére összeállított kiállítás követett, bemutatva a nagy néprajztudós és Szigetköz-kutató életét. Ezek voltak az első kezdeményezések, de megfelelő kiállítótér hiányában mindkét kiállítást le kellett bontani.

A nagyszerű Timaffy-kiállítás

adta az inspirációt egy állandó és önálló kiállítás létrehozásához. Több évnyi egyeztetés és szervezés után 2006-ban az önkormányzat végre lehetőséget és helyet biztosított arra, hogy ez a terv megvalósulhasson.

A megvalósítás első állomásaként az önkormányzat rendelkezésre bocsátotta a használaton kívüli „kis iskola” egyik helyiségét az alakuló múzeum részére. Imi bácsi fontosnak tartotta, hogy a faluban még fellelhető, a régi mesterségek-nél használt eszközöket láthatóvá tegyék az utókor számára is. A Dunakilitiért Egyesület önkéntesei időt és energiát nem kímélve kezdtek bele ebbe a munkába és személyesen keresték fel azokat az embereket, akiknél tudomásuk szerint még megtalálhatóak voltak ezek a „régiségek”.

Így jött létre a Falumúzeum, amely 2006. augusztus 20-án nyitotta meg kapuit a közönség előtt. A gyűjtemény rendezéséhez Imi bácsi segítséget kért és kapott a győri Xantus János és az óvári Hanság Múzeumtól. Sikerült visszakapni Rigó Pál szövésszékét és a Szent Erzsébet szobrot. Közben a régi iskola felújítása is elkezdődött, a múzeumot költöztetni kellett. Ideiglenesen a volt laktanyaépületbe kerültek a

tárgyak, ahol raktározta ezeket az egyesület.

A múzeum jelenlegi formájában 2013 óta működik a Községi Házban. A kitartó munka eredményeként mindenki számára elérhetővé és láthatóvá váltak Dunakiliti múltjának kis darabjai, amelyek re-

ményeink szerint megőrződnek majd a következő generációk számára is.

Köszönetet szeretnék mondani mindezért az Egyesület tagjainak és különösen Varga Imrének Imi bácsinak, aki sajnos ma már nincs köztünk. Itt a múzeumban, amely

talán a legkedvesebb „alkotása” volt Kilitin, ezzel a fotóval szeretnénk emléket állítani fáradhatatlan lelkesedésének, aki idős korában is tevékenyen szolgálta szülőfaluját és igyekezett megőrizni annak múltját.

Sárköziné Sreiner Mónika

ÜNNEPEK ÉS HÉTKÖZNAPOK A DUNAKILITI ÖTE-NÉL

HÁLÁS KÖSZÖNET A MOSONMAGYARÓVÁRI KATASZTRÓFAVÉDELMI KIRENDELTSÉGNEK ÉS ÖNKÉNTES TÚZOLTÓINKNAK

Lucinda Riley írónőnek van egy gondolata, hogy mindannyian napi szinten küzdünk életünk során, és kevés olyan ember van, aki közben fölfelé tekint, a csillagokra néz, vagyis észreveszi az élet szépségeit.

Miért jutott eszembe ez a gondolat most? Mert az ÖTE tagjainak az év során a mindennapokban, de akár ünnepnapon is lehetnek nagyon nehéz feladatai. Ilyen volt idén július 18-án, amikor rekord mennyiségű (170 ml) csapadék hullott Dunakilitin, és hajnalba nyúlóan, sőt még másnap is kárelhárító feladataik voltak.

Nagyon kemény munkát végeztek a Mosonmagyaróvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség munkatársai 2021. október 26-án, amikor előre tervezett gyakorlatuk keretében a Kisrévi-Duna-ág mentén, a leendő strand helyén, ill. a kastélyiskola

udvarán vágtak ki veszélyes fákat. Ezt a munkát folytatta az ÖTE Szeitz Ferenc parancsnok irányításával és tevékeny közreműködésével 2021. október 28-án, amikor két hatalmas fát vágtak ki rendkívül profi módon a Batthyány-iskola udvarán kihasználva, hogy őszi szünet van, és nem zavarják a tanítást, nem veszélyeztetik a gyerekeket.

Ugyanakkor ezen kemény feladatok mellett az ünneplésre is jutott idő. Felemelően szép ünnep volt 2021 májusában, amikor az új gépjármű ünnepélyes átadására és felszentelésére került sor. Ugyanakkor egy sikeres kirándulást is szervezett Erdős Imre elnök és felesége, Ági a tűzoltóknak és családtagjaiknak, Batthyány doktor nyomában járva.

2021 októberében a Lakiteleki

Alapítvány támogatásával kutatómunkát végeztek a Szigetközben és így Dunakilitin is a Községi Házban a Köszönet Egetem hallgatói. Interjúkat készítettek előre egyeztetett időpontban vagy az utcát járva. Erdős Imre elnök úr, Dunakilitiért díjas agrár-mérnök volt az egyik interjúalany. Az egyhetes munkát követően a diákok beszámolót tartottak nekünk településvezetőknek. Kíváncsian vártam, hogy mit fognak mondani rólunk, mit tartanak fontosnak Dunakilitiről. Minden településről 3-5 percen beszélhetek az előadók.

Dunakilitiről elmondták, hogy egy rendkívül dinamikus fejlődő település a magyar-osztrák-szlovák hármass határon, mely nemcsak iparilag fejlett, hanem gazdag történelmi, kulturális és természeti

értékekben. Kiemelték a szegények orvosát, Batthyány doktort és az ő szülőházát, a kastélyt, ahol az iskola működik. Elmondták, hogy templomunk a Szigetköz egyik

legszebb temploma, az előtte álló tölgy az Év fája versenyben 2019-ben 2. helyen végzett. Beszéltek a duzzasztóműről, mely jelenleg teljes felújítás alatt áll, és munka az új Duna-híd építésével folytatódik jövőre. Elmondták, hogy Dunakilitinek rendkívül jól működő egyesületei vannak. Közülük is kiemelkedik a Dunakiliti ÖTE, mely a kárelhárítás mellett a hagyományörzésre is nagy gondot fordít, pl. a Szent Flórián-ünnep, az adventi programokkal és a Katalin-bálla. Idén a bál megrendezésére 2021. november 27-én került sor, és a járványhelyzet ellenére rendkívül

jól sikerült.

A Dunakiliti ÖTE jövőre ünnepli fennállásának 135. évfordulóját. Készülve az ünnepre, elmondhatjuk, hogy a Dunakiliti ÖTE-nek van biztos jövője, köszönhető ez a kiváló vezetőknek és az aktív tagságnak, akiknek a létszáma évről évre nő a fiatalokkal.

Köszönöm egész éves munkájukat, a sok segítséget, hiszen nemcsak a kárelhárításban vettek/vesznek részt, hanem hozzájárulnak a lakosság életminőségének javításához.

*Kovács Andor Tamásné
polgármester*

A VÖRÖSKERESZT DUNAKILITI SZERVEZETE

Büszkeséggel számolok be arról, hogy idén ötször sikerült véradást szerveznünk Dunakilitin. Áprilisban, augusztusban és most decemberben a lakosság számára, júniusban pedig a Veritas dolgozói nyújtották karjukat két alkalommal. Ezzel nagymértékben hozzájárultunk a vérellátási gondok enyhítéséhez. Nyáron megemlékeztünk a Vöröskereszt fennállásának 140. évfordulójáról. Ezen az ünnepségen búcsúzott az aktív szervezeti élettől Bereczky Adél, aki sok éven keresztül segítette munkánkat. Hálásan köszönjük, Adél!

Októberben sikerült megszervezni az idősek köszöntését, amelyet a Sportcsarnokban rendezett meg a Vöröskereszt Helyi Szervezete. Az aktivisták komoly munkával vették ki részüket a meghívók kézbesítésében, sőt még házi almás pitét is sütöttek vacsora utáni desszertnek. A rendezvényen 160 idős falubelit láttunk vendégül.

Magam és aktivista társaim nevében kívánok a falu lakóinak áldott,

békés ünnepeket! Várjuk Önöket a december 22-i véradáson!

*Szítás Péterné
titkár*

ÜNNEPEINK KÉPEKBEN

Október 6.

Október 6.

Búcsú 2021.

Búcsú 2021.

Október 23.

Október 23.

Október 23.

Batthyány-ünnep

EMBERMESÉK

SZAKÁLY LAJOSNÉ, EMI NÉNI

-Emi néni 83 éves. Mikor beléptem hozzá, éppen telefonált a barátnőjével. A konyhában kukoricát morzsolta előtte a jó melegben. Örömmel fogadott és szinte gyermeki örömmel vette át kis ajándékcsomagomat, amivel az önkormányzat nevében megleptem. Ragyogó szemmel, csupa mosollyal. És bár alig-alig ismertük egymást, rögtön megtaláltuk a beszélgetés fonálát.

Cikolában születtem. Apám ács volt, édesanyám háztartásbeli. Velünk szemben laktak a nagyszüleim. Az ő kertjük aljában folyt a Duna. Rengeteget jártunk oda. Emlékszem, édesapám egyszerű fürdőszobát csinált nálunk, ami akkoriban nem volt nagyon senkinél. Volt egy nagyteknő, amiből le lehetett ereszteni a vizet és benn volt a rángató kút is. Csak forró vizet öntöttünk hozzá és már lehetett is fürödni. Én aztán azon voltam, hogy itt Kilitiben is legyen nekünk fürdőszobánk, talán mi voltunk az elsők itt az utcában. Jöttek is a szomszédok, hozták a fát és begyújtották a fürdőhengerbe, hogy ők is élvezhessék a fürdés örömeit.

-Tényleg? Azt ugyan hallottam, hogy a hatvanas években átjártak egymáshoz a szomszédok Tv-t nézni, de a fürdést nem is gondoltam!

Pedig jöttek szombatoként többben is!

-Hányan voltak testvérek?

Öten voltunk testvérek, két fiú és három lány. Az egyik nővérem hat évesen meghalt. A többiek megvannak még Hálísten! Kijártam a kötelező iskolákat, majd elmentem dolgozni a földekre. Éppen ma éjszaka járt a fejemben, hogy egyszer a tanár úr rajta kapott, hogy olvastam a pad alatt óra alatt. Kiküldött a számtanóráról, de később meg kellett csinálnom a feladatot. Nagyon nem szerettem a számtant, de megcsináltam. A végére pedig odaírtam szép nagy betűkkel: „Na, most már jó lesz?” Hát kaptam is érte egy-két hatalmas pofont! Akkoriban naplót írtam egy kis füzetbe és az a május 23-a is belekerült: „Borzalmas napom volt, míg élek el nem felejttem!” Mit ad Isten? Az esküvőm is május 23-án volt, de az nem volt borzalmas nap! Az olva-

sás viszont jól ment és a tanár úr azt el is ismerte. „Úgy olvassatok, mint Nagy Emi!”-mondta az osztálytársaimnak. Jól ment az olvasás, mert télen esténként átjártam a nagymamáékhoz felolvasni. Az volt a szórakozásuk. Átmentem délután hat körül és sokszor este tízig is ott voltam. Néha nem is értettem, hogy miről szól, amit olvasok, de olvastam rendületlenül. Például a Timaffy Laci könyveit mind. Nagymama főzött citrompótlós teát, meg süített kekszet és én jól éreztem magam náluk. Magyarból

Sanyi, Kati, rokon kislány, András, Lali

50. házassági évforduló a templomban

tehát jó voltam, jó dolgozatokat is írtam, sokszor 5-6 változatban is. Ezért volt talán elnézőbb a számtan hiányosságommal a tanár úr. Megadta a hármast, amivel akkor át lehetett menni, magyarból viszont 7-esem volt.

-Hogy került Kilitibe?

Hát, bálban voltunk és az unokatestvére bízta Lajost, hogy kérjen fel engem. Aztán hazakisért, de a bátyám már ott volt a kapunkban. Ma sem értem, hogy került oda, de biztos rám akart vigyázni. Elkezdtek beszélgetni a legények, én meg bementem. De Lajos újra jött udvarolni és együtt maradtunk. 1959. május 23-án esküdtünk. Utána kerültem ide ebbe a házba anyósom mellé. Jó és türelmes asszony volt a Mama. A házat a 70-es években bővítettük egy kicsit, mert akkor már három gyerek volt. András 70-

ben született András napon. Már egész éjjel fenn voltam és beszélgettük a Mamával, hogy mi lesz, ha fiú lesz? Mama kimondta, hogy András lesz. Mindig nyolc gyereket akartam. Olyan jó volt, amikor sokan összejöttek a rokonságból! Szerettem a nagy családot. De csak négy fiam meg egy leányom lett. Az utolsó fiam, Ferike születésekor már útban volt az unokám, nem sok különbséggel születtek. Együtt neveltük a két kicsit a menyemmel, sokszor egy járókában voltak és anyósom vigyázott rájuk. 14-en voltunk akkor egy családban, mégis jól megvoltunk. Aztán én elmentem dolgozni, Edit pedig itthon volt a Mamával. Sokat tanult tőle és jól elvoltak egymással.

-Hány évig voltak együtt a férjével?

Még az ötvenedik házassági évfordulónkat megünnepeltük. A gyerekek titokban igen szép ünnepséget szerveztek nekünk. Hintóval vittek a templomba, utána pedig sátras lakodalmat tartottunk. Lajos már 10 éve nincsen. Nem volt komoly betegsége, egy kisebb műtét vitte el 76 évesen.

-Ma mivel telnek a napjai?

Most is nagyon szeretek olvasni. Látod, ott a polcon azokat a vékony könyveket? A gyerekeknek vettem annak idején, ha jól viselkedtek.

Ők is kiolvasták, le se tették, amíg nem végeztek vele. Aztán meg én is elolvastam mindet. Minden nap főzök, Sanyi sokszor itt ebédel nálam, de jönnek a többiek is. Lali reggel, munkába menet rám néz, behozza az újságot, azt még az ágyban kiolvasom. Aztán felkelek és indul a nap. A kertbe is kijárok dolgoztatni, most szedtem le a kukoricát, azt morzsolgatom a konyhában. Már csak tyúkjaim vannak, azokat ellátom. A gyerekek mindenről gondoskodnak, boltba sem kell mennem. Kenyeret meg sütök mindig, ahogy fogy. Délután, este olvasok, inkább, mint Tv-t nézek. Gyakran beszélgetek Lottyival (Tóth Mihályné), jó barátságban vagyunk és felhívjuk egymást. Elégedett vagyok a sorsommal. Amire szükségem van, azt megkapom. Legyen meleg a kályhában, legyen mit ennem és olvasnom, lássam a gyerekeimet, unokáimat. 10 unokám van, 7 dédunokám és esélyes, hogy az ükunokámat is megérem, hisz a legidősebb dédunokám 22 éves már. Emlékszem egy mondásra, amihez tartom magam egész életemben.

„Fogadd el mindazt, mi ki van rád szabva, túrd el békével, mert az aranyat és ezüstöt is tűzbe teszik próbára.”

Edelmayer Andrea

Emi néni és testvérei

Barátnőjével, Lottyival

VELÜNK TÖRTÉNT

AKIK MINDIG ÉNEKSEL ÜNNEPELNEK

2021. nov. 21-én ünnepre gyűlt össze a Dunakilitiért Egyesület és Rajka-Feketeerdő Egyházközség Vegyeskarának tagjai Mayer Gizella vezetésével: Cecília-ünnepséget tartottak, és értékelték az idei és a tavalyi évet.

A vegyeskar 34 éve alakult Deés plébános úr ezüstmiséjére.

Az alapítók közül ma is tagja a kórusnak, erősíti a közösséget 12 fő: Bieber István, Buga Kálmánné, Hoffer Istvánné, Horváth Alajos, Horváth Attiláné, Kokas Zsófia, Kránitz Ágnes, Kranner Istvánné, Mikus Sándor, Őri Jenőné, Varga Julianna és természetesen a vezető: Mayer Gizella.

Az idei év eseményei a doni megemlékezéssel kezdődtek, melyre csak digitális formában volt mód,

de énekeltek aug. 20-án, ahol az egyik kórustag, Horváth Alajos vehette át idén a Dunakilitiért Díjat, a legutóbbi fellépés pedig az október 23-i megemlékezés és díjátadó volt. A legfőbb eseménye a résztvevőknek a pápai mise volt a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson Budapesten. Minden alkalommal, amikor a kórust hallom énekelni büszkeség, és jóleső érzés tölt el, hogy ez a kórus a miénk, a mi értékünk, Dunakiliti része.

A most megjelenő „Mesterségek, mesteremberek Dunakilitin” című könyvünk célja a hagyomány- és értékmegőrzés. Benne tanulmány a múltból Perger Gyulától, visszaemlékezés Bieber Miklóstól és 18 interjú dunakiliti kötődésű személlyel. Ahogy a szerzőkkel együtt olvastam, formáltam ezt a könyvet, már terveztem a jövőt. A könyv folytatása: „Népszokások, hagyományörzés, kulturális értékek Dunakilitin” lesz/lehet. Benne feltétlenül helyet kell hogy kapjon a kórus, hiszen mindennapjaink és ünnepeink része.

Hiszem és vallom, hogy formálja, alakítja személyiségét mindenki-

nek, aki csak hallja éneküket, és általa formálja, alakítja a közösséget is. Nem véletlen, hogy Dunakiliti mellett a másik két település is nagy becsben tartja a kórust és annak vezetőjét, tagjait. Hálásak vagyunk mindazért, amit tesznek, és szívből köszönöm jómagam, Dunakiliti Község Önkormányzata és a település lakói nevében. Énekelni nem azért érdemes, hogy jókedvünk legyen, hanem azért, hogy szívünkben, lelkünkben, belső lényünkben a világnak, a környezetünknek átadjunk valamit. Jó egészséget kívánok minden kórustagnak, nagy öröm és büszkeség számomra, hogy olyan települést vezethetek, amelyiknek ilyen nagyszerű, sikeres kórusa van.

*Kovács Andor Tamásné
polgármester*

OSZTÁLYTALÁLKOZÓ

A Dunakiliti Általános Iskola 1961-ben végzett tanulói, szeptember 10-én tartották 60 éves iskolai találkozójukat.

A találkozást a temetőben kezdtük, ahol gyertyákat, mécseseket gyújtottunk az elhunyt tanáraink és osztálytársaink sírjánál. Majd

innen átsétáltunk Horváth Gyuláné Lelkes Terikékéhez, akit az előző napon bocsátottak haza a kórházból szívinfarktus diagnózissal. Örültünk, hogy jobban érzi magát. Innen a gyönyörű szép templomunkba mentünk, imádkoztunk, hálát adva a Jóistennek, hogy meg-

érhettük ezt a kort és találkozhatunk egymással.

Ezt követően a Kis-Duna vendéglőben jóízű, finom vacsorát fogyasztottunk el, társaink édes és sós rágcsálni valóval kínáltak, kellemes és kedves beszélgetéseket folytattunk, emlékeztünk kis isko-

lás korunktól fogva az eltelt időkre, csintalanságokra. Közben egy osztálytársunk, Illés Márta, aki Stuttgartban él, felhívott minket telefo-

non, ez mindenkit meglepett, és megörvendeztetett, mindenkiel szót váltott, gondolatban velünk volt.

Reménykedve búcsúztunk, hogy még több találkozót is szervezhettünk, ahol legalább ennyien részt tudunk venni, mint az ez évben.

A képen felső sor: Kiss György, Máthé György, Galló András, Fazekas Lajos, Rigó Gábor, Prikler Ágoston, Kálmán László

Alsó sor:

Szabó Ida, Magyar Zsuzsanna, Szabó Erzsébet (Csöpike) Molnár Éva, Szokoli Piroska, Kucsin Kornélia.

Nyitrai Magyar Zsuzsanna

DUNAKILITI ISMÉT SZÉPKORÚT KÖSZÖNTÖTT

SZOKOLI FERENCNÉ MARIKA NÉNI 90 ÉVES LETT

Nagy ünnep volt Dunakiliti és Szokoli Ferencné családja életében 2021. nov. 18-a. Betöltötte ugyanis 90. életévét és szépkorúvá vált Szokoli Ferencné Marika néni. Ő a nyolcadik jelenleg a sorban. Kik is a 90 éven felüliek Dunakilitin? Kálmán Alajosné, Fazekas Julianna, Varga Béláné, Bátor László, Takács István, Rigler József és Szabó Sándorné.

Marika néni 1931. nov. 18-án született mint Siffel Mária Öskün. Munkahelyi kapcsolat nyomán férje révén került Dunakilitire közel 70 éve. 1952. dec. 26-án volt az esküvőjük. A házasságból négy gyermek született: egy lány, Kati és három fiú: István, Endi és Fecsi, aki sajnos már nincs köztünk.

Marika néni a férjét is elveszítet-

te már közel 30 éve. Így aztán élete során sok teendője volt a nagykerttel, a házi munkával.

Mikor az ünnepen megkérdeztem tőle, mi a hosszú élet titka, a válasz egyértelmű volt: „A sok munka! Üzenem minden falubelinek, hogy dolgozzon szorgalmasan sokat, és akkor ők is meg fogják érni ezt a kort.”

Marika néni lánya, Kati szerencsére nem került messze, itt él a faluban, így ő tudja leginkább segíteni immár gyengülő édesanyját. Persze a fiúk is látogatják őt, akárcsak az unokák, dédunokák. Most az ünnepre Ösküből és Veszprémből is jöttek rokonok, hogy felköszönt-

sék szeretett Marika nénijüket. A születésnap tortát lánya, Kati készítette, amiből Marika néni is jó étvágyal fogyasztott. Örült a köszöntésnek, őszintén meghatódott, hogy a jubileumon őt a település polgármestere és a jegyző is felkereste.

Mit kívánhat az ember a 90. születésnaposnak? Tartsa meg a Jóisten ilyen derűsnek és szellemileg frissnek még sokáig!

Kovács Andor Tamásné

Dunakiliti Gizike tanító nénije 80 éves lett. Isten éltesse sokáig!

Évekig szokás volt Dunakilitin dec. 24-én, Ádám-Éva délelőttjén felkeresni apró ajándékkal a magányosan élő embereket, hogy nekik is jusson egy kis szeretet-morzsa karácsonykor. Aztán ez a szokás elhalt, jött helyette a másik, hogy legyünk együtt kint a Faluház melletti téren, és figyeljünk a másokra ott. Valahol a helyes arány a kettő között van. A magányosan élőket fel kell keresni, a téren pedig lehet együtt ünnepelni.

Ne hagyjuk, hogy az ünnep előtti rohanásban elfelejtsük a karácsony igazi lényegét! Az életnek addig van értelme, amíg az ember szeretetet tud adni, és ami annál sokszor nehezebb: képes a szeretetet elfogadni is. Figyeljünk hát oda a lényegre!

Hiszen a dalban is az van: „Ha elmúlik karácsony, és legszebb titkát nem árulja el, Az új csodára egy évig várni kell.”

Áldott, békés karácsonyi ünnepet kívánok mindenkinek:

**Kovács Andor Tamásné,
a település polgármestere**

*Juhász Gyula:
Karácsonyi ének*

*Szelíd, szép betlehemi gyermek:
Az angyalok nem énekelnek,
S üvöltönek vad emberek.*

*Boldog, víg betlehemi jászol:
Sok börtön és kórház világol,
És annyi viskó bús, sötét.*

*Jó pásztorok és bölcs királyok:
sok farkas és holló kóvályog,
S nem látjuk azt a csillagot!*

*Békés, derűs karácsony éjjel:
A nagy sötét mikor száll széjjel,
S mikor lesz béke és derű?*

**Dr. Hegyi Judit
képviseelő**

*"Szép ka-
rácsony alkalmából nem
kívánok egyebet,
Csendes léptetek kísérje
a szeretet, szívetekben béke,
lelketekben nyugalom,
legyetek boldogok
ezen a szép Karácsonyon "*
*Áldott ünnepeket kívánok
az egész településnek:*

**Sárköziné Sreiner Mónika
alpolgármester**

*Gazdagodjanak lelkileg.
Gazdagodjanak emberségben.
Növekedjenek szeretetben.
Békesség költözzön
szívükbe.
**Lelkes Béla
képviseelő***

*"Lelküinkben gyújts
pici gyertyát, sokat.
Csengess éjünkön át,
s csillantsd elénk
törekeny játékunkat,
a reményt."
(Babits Mihály)*

**Schnitzer Balázs
képviseelő**

*Karácsony szent ünnepén
Szívből azt kívánom,
Legyen béke a szívekben,
És az egész világon.*

**Horváth Attila
képviseelő**

Ilyenkor decemberben.....!

*Készítsük fel lelkünket, szívünket az idei karácsonyi ün-
nepekre! Mennyi nehézség, tiltás, bezárás, félelem, magány
volt ebben az évben! Az ajándék kéznél van.
Ajándék a nap, az óra, a levegő, a fény. Ajándék, ki mellett
ébredsz, kinek kezét fogod a játszótérre menet, a szülő, ki
életet adott és a lehetőség, hogy láthatod még. Ajándék a
hang, az arc mely kedves neked és a technika, hogy halld,
lásd, ha távol is. Ajándék az otthon, a meleg, az ünnep.*

Békés Boldog Karácsonyt kívánok Mindnyájunknak!

Balikó Tiborné - képviseelő

*Egy pillanatnyi
igazság megszépítheti,
és meg is fogja
szépíteni a világot.
Egy pillanatnyi béke
megmentheti, és meg is
fogja menteni a világot.
Egy pillanatnyi szeretet
tökéletessé teheti, és
tökéletessé is fogja tenni a
világot.*

(Sri Chinmoy)

**dr. Odonics Aliz
jegyző**

OLVASNIVALÓ

ALZHEIMER: EGY KÓR, AMIRŐL BESZÉLNI KELL!

Ezzel a címmel hívtuk Önöket filmvetítésre és utána egy beszélgetésre a Vöröskereszt Helyi Szervezetével közösen 2021. november 12-én a Faluház színháztermébe.

Az esten Kollár István filmrendező és dr. Menyhárt Miklós, a betegség híres specialistája, Dunakiliti korábbi háziorvosa volt a vendégünk.

A faluház kezdésre megtelt, természetesen a járványügyi szabályok betartása mellett. 17 órakor rövid polgármesteri köszöntő után indult a film. A film, amely sorozatnak készült, de még csak ez az egy része van meg. Három családot, három esetet mutat be, ill. az ellátási lehetőségeket nálunk és Franciaországban, ahová dr. Menyhárt Miklós főorvos úr segítségével jutott ki a filmrendező, Kollár István. Az Alzheimer-kór családot tönkretévő betegség. A beteg ápolása 24 órás szolgálatot jelent.

„A beteg úgy hal meg, hogy közben még él” - halljuk a filmben. Megdöbbentő felvételeken láttuk, hogy ezen betegség során miként változik meg az ember belső élete. Elfelejtik a betegek saját magukat,

önazonosságukat. A családtagok közben próbálnak segíteni, de a tájékoztatás, az ismeret számukra kevés. Gyógyszer erre a betegségre - melynek nem ismerjük kialakulási okát - nem létezik. A család, az ápoló egy idő után eljut oda, hogy választás elé kerül: intézet vagy otthonápolás? Aztán fel kell ismerni a pillanatot, amikor valóban dönteni kell. Ha a gondozó teljesen kimerül, indokolttá válik az intézményi ellátás.

A film egymás mellett mutatja be a magyar és a francia példát. Franciaországban minden intézet rendelkezik Alzheimer-részleggel, és 60 tesztet végeznek el a betegen a vizsgálat során. Nálunk 4-5 tesztet csinálnak és CT-t, és segítségként jobb híján marad a civil hálózat, az Alzheimer Cafe, melyet először Menyhárt doktor szervezett meg a hozzátartozók számára Magyarországon, melynek azóta szerteágazó hálózata van, Mosonmagyaróváron is működik, vezetője Zimmerer Károlyné.

Nem tudjuk, mitől lesz bárki beteg. A betegség 65 év felett a leggyakrabban érinti, mint a férfiakat. Hazánkban Szegeden végeznek kutatásokat, de a gyógyszeres terápiától, még messze vagyunk.

Kollár Istvánnak és dr. Menyhárt Miklósnak a legfőbb célja: SEGÍTENI.

Ezt a célt szolgálta ez az este is, mely 2,5 óra múltán kérdések és válaszok után ért véget.

A polgármesteri zárszóban elhangzott az is, hogy önkormány-

zatunk 100.000 Ft-tal támogatja a film folytatását, hogy általa is segíteni tudjunk másokon.

Hálásan köszönjük Kollár Istvánnak és dr. Menyhárt Miklósnak, hogy ellátogattak Dunakilitire, és köszönet Magyar Ágnesnek is, aki ezt a programot megszervezte nekünk. Búcsúzáskor kifejeztük jókívánságainkat Menyhárt főorvos úrnak, aki idén áprilisban jubileumi születésnapját ünnepelte.

Kovács Andor Tamásné

IMPRESSZUM
DUNAKILITI KRÓNICA

KIADJA:

Dunakiliti Község Önkormányzata

FELELŐS KIADÓ:

Kovács Andor Tamásné polgármester

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Edelmayer Miklósné

E-MAIL:

konyvtar@dunakiliti.hu

TÖRDELŐ SZERKESZTŐ:

Edelmayer Enikő

NYOMDAI MUNKÁK:

Monocopy Nyomda, Mosonmagyaróvár

ISSN: 2415-9220.

ADVENTI ABLAKOK

Karimi család

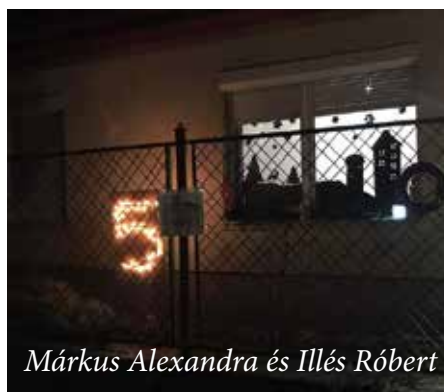
Preszeller család

Klub Kiliti

Hutvágner család

Márkus Alexandra és Illés Róbert

Lapzártánkig elkészültek a világitó adventi kalendárium első ablakai.

December 24-ig folyamatosan megtekinthetik a faluban a feldíszített ablakokat és megkereshetik a kapcsolódó karácsonyi szójáték szavait.

MESEKUCKÓ

SKOLIK ÁGNES: ANGYALKA SZÜLETIK

A hófhér pamutgombolyag társaival együtt a rövidárubolt polcán várakozott.

Egy didergős téli napon megfogta valaki, nézegette, forgatta, majd a táskájába tette és hazavitte.

Otthon Kisgombolyag egy kosárkába került, sok-sok színes fonal közé.

Este, amikor a család elcsendesedett, az asszony a kezébe vette a fehér horgolócérnát.

– Te csodaszép cérnácska, mit horgoljak belőled? – kérdezte, miközben megsimogatta a puha

gombolyagot.

Apró horgolótűt vett elő, majd lapozgatni kezdett egy újságot, melyben szebbnél szebb horgolások leírása volt. Megállt az egyik oldalon, elolvasta a leírást és munkához látott. Finom ujjai közé fogta a cérnát és a tűt, majd apró láncszemeket készített a duci Kisgombolyagról letekeredő hajszálvékony cérnából.

– Juj, de hideg ez a tű – gondolta a Kisgombolyag –, és milyen jó meleg az asszony keze...! – ez volt a következő gondolata.

A cérnaszál, a horgolótű és az asszony ujjai tökéletes összhangban dolgoztak. A tű vidáman táncolt, a fonál engedelmesen követte, az ujjak magabiztosan irányították a tűt és a fonál mozgását.

A hozzáértő kezek munkája nyomán egyre nagyobb lett a horgolás és egyre kisebb a gombolyag, de ettől ő nem lett szomorú. Boldogan figyelte, ahogy elkészült a fejecske, majd utána szép csipkeruhát és lehetőfinom szárnyakat kapott az angyalka.

Amikor az óra éjfélét ütött, már ott állt az asztalon a csupa csipke hófehér cérnaangyal. Kisgombolyag apróra fogyatkozva csodálta a bájos, légiesen könnyű kézimunkát.

Angyalka kinyitotta a szeméit és körülnézett. Mellette az asztalon ott pihent a horgolótű és a Kisgombolyag. Odakinn apró pelyhekben hullani kezdett a hó, amely olyan fehér, csillogó és könnyű volt, mint az angyalka a meleg szoba asztalán.

Másnap reggel az angyalkát langyos cukormázba mártotta az asszony. Ettől nyerte el igazi formáját és szebb lett, mint valaha. Amikor megszáradt, egy dobozba került, ahol sok-sok apró horgolt dísz volt már: csillagok, csengőcskék, apró gyönggyel díszített karácsonyfák.

Odakint a hó egyre hullt, fehér

bundát terített a fákra és hóspikák rakott a háztetőkre. A házban frissen vágott fenyő illatozott, melyre a gyerekek apró díszeket akasztottak. Nagy izgalommal készültek a Szentestére, amikor a Kisjézus el látogat minden család várakozással és reményekkel feldíszített otthonába.

A kis angyalka becsomagolva a többi ajándék közé került a karácsonyfa alá.

Mire leszállt az este, a karácsonyfa teljes pompájában állt, és az ünneplőbe öltözött család izgatottan várta, hogy megszólaljon egy csepp harang...

– Mennyből az angyal lejött hozzatok... – csendült fel a karácsonyi ének, és boldog izgalom töltötte be a szobát. Az asszony a kezébe vette az angyalkát és átnyújtotta édesanyjának, aki reszkető kézzel bontotta ki a csomagot...

– Ó, hát ez csodaszép! – suttopta, miközben egy könnycseppet morzsolt el a szeme sarkában.

Forgatta, nézegette a kis angyalt, miközben gondolatai a múltba révedtek. Látta az asszonyt, aki akkor még kislány volt és ő tanította kézimunkázni. A kislány apró ujjaira sután, bátortalanul tekerte fel a fonalat, ügyetlenül forgatta a horgo-

Karácsonyi Szókereső

Keress meg a listán található szavakat, húzd ki az ábrán. A szavak lehetnek függőlegesen, vízszintesen és átlósan is. Ha mindet megtaláltad, a kimaradt betűket karikázd be, és az X betűket kihagyva olvasd össze! Egy bátorító igeverset kapsz megajtként!

I S
 T S
 E Y É N
 N N T É
 X I A Í P A
 G K R Ó S I
 E M T A S Z I S
 G N Ö L C Á D Z
 E A A M E I M A A N
 R L H J U D L I M E
 M É L R É N N Á C Á S Y
 Ó S I I N Á R L É R A É
 G T P S M F M E Á F O M R R
 Á Í Á C B S M M S Ó L L A F
 C S Z S O Á R I É D R A A M E U
 L Ö Ö Z T R I G N T P Y G E N Ö
 L R A V T T Á X S Y Ö N G R G S S B
 Ö I E D O T N S U Z É J N I V É Á I
 M R T X Ü R E Y G É S Ú H A K Á G D E Y
 Á A T Ö R G Á S S O G Á L I V L E L L Ö
 M D M X M E L B E T L E H E M X T S Á É X S
 Ú B M E L E Y G E K J Ó Z S E F Ó R X É K E
 J Á S Z O L S M E S S I Á S S É G I A G L O Z S
 G E K É B M I N D E N H A T Ó E K E S C L Ö B L
 Ö R Ö K K É V A L Ó A H I T B E J É S E D N E S C N
 X N E V K E M R E Y G A L E X Ó H I S Z E R E T E T
 T E R T
 X E É K
 Á L G T
 A L Í X

JÉZUS, MIRHA, MÁRIA, DICSÓÍTÉS, SZAMÁR, BÁRÁNY, ÖRÖKKÉVALÓ, BÉKE, MINDENHATÓ, ANGYAL, TÖMJÉN, MESSIÁS, CSILLAG, ÍGÉRET, PÁSZTOR, SZERETET, HIT, VILÁGOSSÁG, BÖLCSEK, FENSÉGES, BETLEHEM, ARANY, IMMÁNUEL, MEGVÁLTÓ, PRÓFÉCIA, SZOLGA, ÖRÖM, CSENDES ÉJ, NÉPSZÁMLÁLÁS, ÜDVÖZÍTŐ, KEGYELEM, IGE, REMÉNY, KIRÁLY, HÚSÉG, JÓZSEF, JÁSZOL, GYERMEK, IRGALMAS, JÚDA, ÁLDÁS

lótút. Ahogy teltek a percek, egyre ügyesebben bánt a tűvel és a fonallal... A kislányból nagylány lett és a hosszú évek alatt szebbnél szebb munkák kerültek ki a kezei közül.

– Anyuka, köszönöm neked, hogy megtanítottál! Megtanítottál kézimunkázni, és annyi minden másra, amit csak tőled tanulhattam meg – mondta, és boldog mosollyal ölelte

át édesanyját.

– Anyu, taníts meg engem, hogy én is tudjak ilyen csodaszép anygalkát horgolni! – szólalt meg ekkor a kislánya.

Vacsora után a család elcsendesedett, a felnőttek beszélgettek, a gyerekek az új játékokkal játszottak. A hó szakadatlanul hullott odakint. Egy apró hópihe az ablakra szállt

és benézett a szobába. A kandeló mellett ott ült a nagymama, az anyuka és a kislány. A kislány apró ujjaira sután, bátortalanul tekerte fel a fonalat, ügyetlenül forgatta a horgolótút.

Ahogy teltek a percek, egyre ügyesebben bánt a tűvel és a fonallal...

KARÁCSONYI ÉTELEK

KARÁCSONY BÖJTJÉNEK ÉTELEI

„Karácsonyi bab eladó”, olvashattuk nemrégiben a Facebookon, minek kapcsán eszünkbe jutott, hogy milyen ételeket főztek és ettek eleink az adventi időszakban. Ennek próbáltam utánajárni. Nem is kellett messzire mennem, hiszen a falu készülő új könyvében Bieber Miklós mesél erről:

„Ádám-Éva napján a katolikusok szigorú böjti napot tartottak, így szó se eshetett a mára már divattossá vált szentestei lakomákról. A böjtöt, feloldása után is még sokáig tartották, elsősorban a hústilalmat, sok helyen, így nálunk is, prézlis, mákos barátfület főztek ebédre. Mi, gyerekek vacsorára kalácsot és kakaót kaptunk. A felnőttek is beérték egy szelet kaláccsal, egy pohár borral. Az éjfél mise után kocsonyát, hurkát, prэшurkát ettek.”

A nevezetes karácsonyi babról Haszonits Judit beszélt:

„A nagy szemű bab ma már elég ritka, nehéz beszerezni. Nálunk nincs karácsony e nevezetes bab nélkül. Anyukám sós vízben megfőzi és kihűti. Mi pedig rájárunk. Kinyomkodjunk a héjából és szemezzetjük, mert számunkra csudajó csemege.”

De, ha egy kicsit elszakadunk Kilitől is találunk érdekes szokásokat országsszerte. A karácsony böjtje, december 24-e, a hamvazószerda és a nagypéntek mellett a legszigorúbb böjti nap. De visszafogottan étkeztek már az egész adventi időszak alatt, ilyenkor kerülték a húst, sőt zsírtalanul készítették még a rántást is a levesekre, főzelékekre. Előszeretettel ették az aszalt gyümölcsöket, a savanyú káposztát.

„Szinte valamennyi karácsonyi ételnek volt mágikus jelentése. A bab, a borsó, a mák bőséget ígért; a fokhagyma védte az egészséget; a dióval rontást vétek elhárítani, sőt jövendöltek is belőle, hogy ki lesz beteg a következő évben; a méz az életet édessé tette; az alma az egy-

ség, egészség, szépség, szerelem szimbóluma volt. Karácsony vigíliáján országsszerte zöldségféléből és aszalt gyümölcsökből (ahogyan az előzőekben írtuk, hús és zsír nélkül), böjtösen főzött leveseket, főzelékeket készítettek. A zöldségféléken belül leggyakoribb a bab, amely lehet bab, bableves, sóbavízbe bab, olajos borsó, a savanyú bab vagy poshadt bab (ecettel savanyított habart bableves), a tört bab, továbbá az öreg bab, Jézusbab, karácsonyi bab, valamint a parászbab. A böjti bableves egyértelműen bőségvarázsló: azért kerül az asztalra, hogy elfogyasztóinak sok pénzük legyen, és gazdagabbak legyenek a következő évben. Az

aszalt gyümölcsből készült leves betegségmegelőző céllal kerül az asztalra, valamint Jézus eljövendő szenvedéseire való utalással. A bányási emberek szerint az aszalt

szilva duzzadása a szaporaság jelképe. A december 24-i vacsora bevezetését, illetve befejezését sokáig a pálinka-méz-fokhagyma-ostya-dió-alma sorrend határozta

meg. Akik őrizni kívánják az ősi hagyományt, ma is ezt a sorrendet választják az ünnepi menühez.”

(Forrás: internet Cultura Magazin)
E.A.

KARÁCSONYI CSOKIDÍSZ KÉSZÍTÉSE

A receptet Erdősné Kokas Ági küldte el nekünk. Ő is édesanyjától Zsófi nénitől és anyósától Irma nénitől tanulta a karácsonyi édeségek készítését, mint ez a formába öntött csoki, valamint a habkarika.

60 dkg cukor, 1/2 liter tej, jól öszsefőzzük.

Ha szépen besűrűsödött, 10 dkg vaját és 5 dkg kakaót keverünk hozzá.

Hidegre állítva folyamatosan keverjük, amíg lágy csokiszzerű masszává válik. Ekkor még melegen betöltjük az előkészített formákba. (Vagy lapra simítjuk és ha megkötött felszeleteljük.)

MIKULÁS-VÁRÓ

CSUDATÁSKA KONCERT

MEGÉRKEZETT A MIKULÁS

A Mikulás háza nyitva

Hintón érkezett

Pecsétes levél is járt minden kisgyermeknek

A csodás ezüstoffenyőt, a falu karácsonyfáját köszönjük Borbély Vilmosnak és családjának, a díszítést pedig Haszonits Juditnak és munkatársainak. A tejfaluszigeti karácsonyfát Machnicz Pálné Erzsike ajánlotta fel.

2021. dec. 21. 16.30
Karácsonyi ünnepváró a Sportcsarnokban
 (belépés maszkban és védettségi igazolvánnyal)

2021. dec. 31. 15.00-18.00
Óévbúcsúztató a Faluház melletti téren
 a színjátszókkal

2022. jan. 1. 16:30
Pezsgős koccintás a képviselőkkel,
majd újévi koncert a Faluházban
Őri Jenővel
és barátaival

PROGRAMAJÁNLÓ

ANYAKÖNYVI HÍREK

AKIKET A GÓLYA HOZOTT...

Ranyák Máté 2021. október 4-én született Ranyákné Sörös Mária és Ranyák Máté második gyermeke. Nyugodt, kiegyensúlyozott baba, nővére nagyon szereti, várja hogy végére együtt játszhassanak.

Galgóczi Máté 2021.10.27-én látta meg a napvilágot Galgóczi Attiláné Szabó Adrienn és Galgóczi Attila második gyermekeként. Máté nagyon nyugodt baba. Testvére, Attila sokat simogatja, puszilgatja.

AKIKTŐL FÁJÓ SZÍVVEL BÚCSÚZUNK...

BARACSKAI LAJOSNÉ
 SZITÁS ISTVÁNNÉ
 SZOKOLI ZOLTÁNNÉ
 NÉMETH JÁNOSNÉ
 VARGA MÁTYÁS

FEKETE ISTVÁN: RORÁTE

Olyanok ilyenkor a csillagok, mint az álmos gyerek szeme. Kicsit hunyorognak, és még nem tudják: sírásra vagy nevetésre nyílnak-e, vagy aludjanak tovább. Hát, csak pislognak. Enyhe az idő, a szél csak a kerítések mellett lézeng, ámbár elég hűvösen. Az ablakok néhol nézik már a hajnalt, néhol nem, és a csizmák nem kopognak a gyalogjárón, inkább csak cuppognak. Néhol egy halk szó, néhol az se. Néhol csak árnyak járnak, néhol kis lámpások imbolyognak, és mutatják, hova kell lépni, ámbár hiszen sár van mindenütt.

Az ég még sötét, s a nappal ágyát csak hinni lehet a keleti égen, s ez elég. Egyébként nem gondol rá senki, mert a búzák kikeltek már, a krumpli a veremben, s a jószág betelelt. Ajtó nem csattanik, kiáltás nincs, a tegnap gondja, mintha aludna, a mai még nem ébredt fel, s a falu csak tiszta önmagát viszi hajnali misére. A külső mozgás befolyik a templomba, és megnyugszik. Suttog még egy kicsit, vár, s amikor már a gyertyák lángja is megnyúlik a várakozástól, felkiált az időtlen vágy: „Harmatozások, égi Magasok...” Mise végére egészen bemelegedett a templom; majdnem otthonos lett, legalább is így érezte ezt Baka Máté az alszgeből, de így érezte Hosszú Illés is – ugyanonnan –; bár, ha tudták volna, hogy most egy véleményen vannak, hát inkább nem érezték volna. Nagy harag volt ugyanis a két öreg között, kitartó, régi harag, aminek már formája sem volt, nem is emlékeztek, hogy ló volt-e

az oka vagy asszony, mindenesetre ragaszkodtak hozzá, mint beteg szilva a fához. És most bóbiskolva várják, hogy kiürüljön a templom. Az ajtóban még mozgás van, hát csak ülnek, sőt Illés a lábát is kinyújtja, mert úgy kényelmesebb. Illés nem szereti a tolongást, de amúgy is ráér. Fél szemmel oda sandít Mátéra, hogy mozdul-e már, de Máté nem mozdul... Amilyen kutya konok ember volt világeletemben – gondolja Illés –, azt akarja, hogy én menjek előbb, de abból nem eszel, pedig már a gyertyákat is elotlogatta a dékány, azaz a harangozó, szóval a sekrestyés.

Azután: csend.

Illés gondol erre, gondol arra, állát belesüllyeszti a meleg nyakravalóba, és szeme szép lassan lecsukódik.

– Nem! – ijedt meg. – Ezt igazán nem szabad – és Mátéra néz, aki – úgy látszik – elaludt.

– Ez hát el, a híres – mosolyodik el –, pedig három hónappal fiatalabb. Nem nagy idő, az igaz, de mégis csak fiatalabb. Aztán milyen sárga a füle... akár a halotté...

– Jóságos Isten, csak nem lett vele valami?!...

Harag ide, harag oda – a rothadt szilva is lepottyanik egyszer a fáról – csendesen odamegy, és kicsit borzongva megérinti Máté vállát:

– Hallod-e, Máté?

Máté felhorkan:

– No! – és néz Illésre, mint a csodára. – Te vagy az, Illés?

– Én hát, mondom megnézlek, mert olyanformán ültél...

És nézi egymást a két öreg.

A templomban meleg csend, a kőszentek mosolyognak.

– Kicsit megszedültem – hazudja Máté, de áhítattal, mert tele van a szíve, és szereti most Illést így közel látni –, már elmúltott.

– Na, hál Istennek, hát akkor menjünk.

És egymás mellett kicsoszognak a templomból.

– Mi volt ez, Szentatyám? – néz fel az egyik kis pufók angyal Szent Péterre, amikor az ajtó becsukódott. – Olyan meleg lett a szívem egyszerre.

– Két ember kibékült – mondja a főszent, és melegen sóhajt.

– Csoda! – suttog a kis angyal.

– Hát bizony a mai világban...

– És most mit csinálnak?

– Nézz utánuk, fiam.

A két öreg már Illés háza elé ért. Az utca üres, a kémények lágy selymet füstölnek a reggelnek, s a kertekben puhán békét álmodnak a fák.

– Gyere be, Máté, régen voltál nálunk – mondja Illés –, lángost süttött a lányom...

A kis angyal kérdően néz a főszent-re:

– Mi az a „lángos”, Szentatyám?

A toronyban ekkor ütött hetet az óra, s ettől a földi hangtól megmevedtek újra a szobrok, de a mosolygás mintha ott maradt volna az arcukon.